

Vörös Lobogó

Az R. M. P. Arad-városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XII. évfolyam, 3604. szám

1956. szeptember 26. szerda

4 oldal, 20 hani

A szakszervezeti választások sikereiről

Ki ne készülne lelkesen pihenőszabadságra hazánk valamelyik gyönyörű nyaralóhelyére? Ki ne örülne a hűvösi prémiumnak, ki ne szeretné az alapos munkavédelmet, gondoskodást, az élkező jó megszervezését. Mindennek teljesítése részben a dolgozók jó munkájától függ, részben pedig a szakszervezet feladata.

Igen, mert a szakszervezetek alapvető feladata: „A szocializmus építése szükségleteinek szemelőtt tartásával megvédeni az alkalmazottak tömegének gazdasági érdekeit, allandó munkát kielégíteni a tömegok anyagi, politikai és kulturális színvonalának emelése érdekében” — olvashatjuk a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének vonatkozó határozataiból.

A szakszervezetek tevékenysége a dolgozók életszínvonalának emelése terén több formát ölt. Ez pedig: a szakszervezet gondja a termelés és a munkatermelékenység szüntelen növelése, az állami gazdasági tervek teljesítése, mert csak így tehet eleget annak a pártfeladatnak, amelynek lényege az, hogy a szakszervezetek minden erejükből segítsék a dolgozók jobb, szebb jövőjének megteremtését. A szakszervezet az a mozgósító erő, amely a tervfeladatok teljesítésére és tulszárnyalására mozgósítja a munkásokat, mérnököket, technikusokat. Ezért megszervezi és irányítja a szocialista versenyt. Kialakítja a munka és közvagyon iránti új, szocialista magatartást, örökösök a termékek minőségének rendszeres javításán és nem létező személtől az önkéntes csökkentést. Ezenkívül gondoskodik az új technika és jó módszerek elterjesztéséről.

A szakszervezetek tehát felkarolnak és ösztönöznék minden hazafias kezdeményezést, melynek célja megkönyviteni a dolgozóknak a szocialista termelés fejlesztéséért vívott harcat.

Mindezek olyan feladatok, melyekről sokat hallottunk és szinte elválaszthatatlanok a szakszervezetek feladatától és mégis újra felelevenítjük, mert a napokban kezdődnek vállalatunkban a szakszervezeti választások. A választások során az arra leginkább hivatottak egy-egy szakszervezeti csoport, vagy üzemi bizottság élére kerülnek.

Az arra leginkább érdemesek — mert éppen ennek eldöntése a lényeges a szakszervezeti választásoknál. Ilyenkor a szakszervezeti csoport, vagy üzembizottság élére olyanokat választhatnak maguk közül a dolgozók, akik az ő érdekeit képviselik. Olyanokat, akik együtt éreznek velük, akiknek nem mindegy, hogy jó-e az élkezőben a leves, vagy sem, hogy jól éltetik-e a munkahelyet nyersanyaggal, vagy sem. Aik szívkön viselik, hogy van-e szellőztető berendezés, van-e elég alkatrészt, nem éte-igazságtalanok valakit a béreznél és egyéb ilyen aprónak tűnő, de igen nagyjelentőségű kérdések.

Nem írott törvény az, hogy az eddig, két-három év során a szakszervezeti elnök tisztségét betöltő elvtárs továbbra is a szakszervezet élén maradjon még akkor is, ha nem tell minden feladatának eleget. A legalkalmasabbak, a legnépszerűbbek, a szakszervezeti élet sok apró-cseprő gondját szívén viselő elvtársak legyenek a szakszervezeti csoportok, illetve üzemi bizottságok vezetői.

De az sem törvény, hogy az új választások feltétlenül új csoportfelelősöket, vagy elnököket kell választani. Mert az, hogy valaki feladatának huzamosabb ideig rendszeresen eleget tett s panasza ellene sosem volt, biztosíték a jövőbeli jó munkára is. Hiszen a tapasztalat és gyakorlat is nagyon sokat segít a szép eredmények elérésében akár termelési, akár szakszervezeti munkáról legyen szó.

Gyarak, üzemek, kereskedelmi egységek és intézmények dolgozói! Rátok vár a feladat megoldása. Töletek függ a jelenlegi szakszervezeti választások sikere, ami a későbbi eredményes munka biztosítja. Megfontoltan, alaposan válasszátok azokat az elvtársakat a szakszervezeti munka élére, akikről odaadó, lelkiismeretes munkát remélhetitek. Akiknek egyaránt érdekük a gyár termelési, politikai, kulturális és sportéletének felvirágoztatása, vagy további jömederben tartása.

Az ujonnan megválasztott csoportfelelősök, vagy üzembizottsági elnökök egy percre se felejtsek el, hogy a tömegek bizalmával nem szabad visszaélni. A csoport, vagy a gyár többi dolgozójával együtt állandóan a termelési, a kulturális és az egyéb sikerek biztosítására kell törekedniük. Munkájuk ne váljék egyoldaluvá.

Ne feledkezzenek meg arról sem, hogy egyik főfeladatuk a dolgozók anyagi jóléte emeléséhez vezető út minél simább tétele. Ellenőrizték a munkások, mérnökök, technikusok és tisztviselők helyes besorolását, harcoljanak az akkordmunka kiterjesztéséért, a prémiumrendszer szabályszerű alkalmazásáért. Ne felejtsek el, hogy az anyagi jólét emelkedéséhez vezető helyes út a realbérek növekedése, nem pedig a névleges bérek emelése. Ezt értessek meg minden egyes dolgozóval. A türelmes, árad, hatatlan meggyőző munkának eredménye — a munkatermelékenység szüntelen emelkedése, a munka termelékenysége és átlagizetés közti helyes arány betartása — egészen biztosan mutatkozik, ami egyben a választások sikeréről is tanusodik.

Előre, a szakszervezeti választások sikereiről!

A Vörös Triko-gyárban találunk rövidzárlatot kérésző készüléket. Az újítás Pálinas Andrei elvtárs nevéhez fűződik.

CELJA: Felfedezni a rövidzárlatot a villanymotorok álló, vagy forgó részeiben és a rudtöréseket a rövidre zárt forgórészben.

MOKODESE: Aramot vezetnek U alaku vasmagos tekercsen keresztül, amelyben az áram hatására mágneses erővonalak lépnek fel. Ha a tekercsben nincs zárlat, akkor az áram nem kering; ha rövidzárlat van, akkor a zárt áramkör folytán a tekercsen áthaladó áram megmágnesezi a vasmagot. Rádióhallgatón keresztül a rövidzárlat helyén erős bugást hallunk.

A készülék két U alaku vasmagját közös házba építik, amelyet nyíllal látnak el. Így könnyen kezelhető, a próbálásra szoruló motor vasmagján jól lehet mozgatni.

ELŐNYE: Sok esetben nem kell a motort újratekercselni, vagy a forgórész összes rudjait kicsérélni, hanem elég csak kijavítani őket. A javítás után a készülék segítségével meggyőződhetünk arról, hogy jó-e a tekercselés, vagy sem.

A kollektoros forgórészeknél a végek téves bekötését a kollektorokban is jelzik. A készülék kis- és nagy teljesítményű motorokhoz egyaránt használható.

Műszaki híradó

Észszerűsítések a Vörös Triko gyárban

Socaci Nicolae mester egy újra üzemképesé tett gépet szerel.

Hunyadi János emlékezete

Akadémiai küldöfisség Hunyad vidékén

Vasárnap Vajdahunyadra érkezett az RNK Akadémiájának küldöfissége. A küldöfisség tagjai: Constantinescu-lasi professor, Andrei Otetea, Mihail Roller, Iorgu Iordan, David Prodan, Constantin Daicovici akadémikus és más bukaresti, iasi és kolozsvári tudósok. A román küldöfisséggel együtt érkezett a Magyar NK Tudományos Akadémiájának történész küldöfissége, élén Elek Lajos professzorral. A Bolgar NK Tudományos Akadémiáját Nikolajev professzor képviseli.

A vendégek meglátogatták Hunyadi János kastélyát. A kastély meglátogatása után a vendégek a vajdahunyadi fémipari kombinatot és a várost tekintették meg, majd tovább-

utaztak Dévára. Itt meglátogatták a tartományi muzeumot és a dévai várat.

Szeptember 24-én délelőtt a küldöfisségek Gyulafehérvárra utaztak, ahol megkoszorúzták Hunyadi János sírját a székesegyházban. A székesegyház előtt a vendégeket több pap üdvözölte, élén Márton Áron: római katolikus püspökkel. Az üdvözlésre Constantinescu-lasi akadémikus válasszott. A nap folyamán a vendégek meglátogatták a várat, a dokumentációs könyvtárat és a közeli Szentimre községben a történelmi múmleknak számító templomot, amelyet Hunyadi János építtetett az ottmar leigázók fölött arató győzelem emlékére. (Agerpres.)

Jól dolgoznak a vladimirescu-i kollektív gazdaságban

A Vladimirescu-i Vörös Grivita kollektív gazdaság tagjai már ismeretek szorgalmukról. Földjüket idejében és jól megművelik. Így van ez most is. Amikor beért a kukorica, percert sem késlekedtek. Szeptember 10-én megkezdtek a törtést.

Természetesen a kukorica mellett egyéb növényeket is termesztnek. Ilyen termés a kender is, amit nem kevesebb, mint 50 hektáron vetettek. Amint elhagyjuk a közeg utolsó házaat, szélesen elnyulva terpeszkedik a gazdaság kender földje. A termést már levágták, de azért még bőven akad munka. Több csoportot látnak

ott, amelyek a kender száraz leveleit verik le a szárról. Ez egy igen fontos munkálát. Több kooi szállítja a kendert, majd asztagokba rakják az országot mellett. Onnan a gyárhoz szállítják majd.

Ez volt a kenderföldéken. A kukorica táblák még népeesebbek. A brigádok kivesszük részüket a kukoricaföldesből. Lendületes munkájukat igazolja, hogy eddig már több mint 200 hektárról betakarították a kukoricát. A tagok közül különösen Helich János, Postmaier János, Bakter Miklós, Fehé Vendel, Schäfer Rozália, Buzgau Ivan és mások tűntek ki.

A Szovjetunió gazdasági segítsége

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ jelenti: A Lengyel Népköztársaság kormánya gazdasági segélyt kért a szovjet kormánytól. A szovjet kormányt az a törekvés hatja át, hogy előmozdítsa a Lengyel Népköztársaság további gazdasági fejlődését, ezért úgy döntött, hogy teljesíti a lengyel kormány kérését, szeptember 18-án alá írták az erre vonatkozó jegyzőkönyvet.

A jegyzőkönyv előírja, hogy a Szovjetunió 1956. folyamán 100 millió aranyrubel hitelt folyósít és árukat is szállít, (vörösréz, gum, zsír, stb.). A hitelt Lengyelország kétszázalékos kamattal 1957—1960. között áruszállítással téríti vissza.

A szovjet kormány beleegyezett abba, hogy a lengyel kormány 4—5 évre elhalassza a szovjet kormányval szemben fennálló fizetési kötelezettségeinek teljesítését azokért a felszerelésekért, amelyeket a Szovjetunió korábban szállított a lengyel iparvállalatok felépítéséhez.

A szovjet kormány egyetért azzal is, hogy a lengyel kormány az 1947—1949-ből származó hátralékos tartozását ne aranyban vagy szabadon konvertálható valutában, hanem áruszállítással egyenlíts ki a Szovjetunióval.

Lenin-rendel tüntették ki Sosztákovicsot

MOSZKVA. (Agerpres.) — A TASZSZ közli a Szovjetunió Legfelső Szovjetéi Elnökségének törvényerejű rendeletét, melynek értelmében D. D. Sosztákovics zeneszerzőt, a Szovjetunió népművészt, Lenin-renddel tüntették ki.

Egy kulturszoport úti élményeiből

Ide s tova két hónapja, hogy a szegedi DAV (Dél-magyarországi Áramszolgáltatási Vállalat) küldöfissége itt járt Aradon. A másfél nap alatt, amelyet a villanygyári munkások körében töltöttek, sok barátot szereztek. A szegedi kulturszoport eladását követő hangulatok, baráti vacsorán a magyarországi meghívott aradi barátait és kijelentették: most már rajtuk a sor, hogy visszadadják a látogatást.

Egyik szepember eleji reggelen valóban minden utánkészen volt: az utazási engedélyek, a gyár udvarán gyülekező kulturszoport és küldöfisségi tagok. Valamennyien kissé izgatottan készülődtek a küldöfissé utazásra és szereplésre és meggyőződésünk volt: néhány óra múlva a szomszéd országban új élményekkel gazdagodunk.

Az izgatott beszélgetésnek, találgatásnak az előlított társaságkooi berregése és a felszállásra adott utasítás vetett véget. A „parancsnak” mindenki szívesen és szaporán tett eleget. Már is Kürtösön és az országhatár irányába „repültünk”. A természetváriak az állomás szomszédságában csatlakoztak a vidám csoporthoz. Kürtösön csak a formalitások elintézéséig pihentek a berregő motorok és mikor a vám- és határbörök megadták az engedélyt, máris rogtunk tovább. A határsáv felé közeledtek a gépkocsik, mikor megpillantottunk néhány társaságkooist, s bennük reánk váró barátainkat.

Hosszúnak tűnt a formalitásokkal eltöltött néhány perc is. Végre átléptünk a határt és a buszban fogadtak és viszonyítottak barátaink meleg üdvözlését és kézzorítását. Voltak közöttük olyanok, akik itt jártak Aradon. de legtöbbjükkel először találkoztunk.

Az üdvözlőbeszédet elhangzása után, nemsokára újra az országuton robogtunk a kényelmes MAV autókban. Magunk mögött hagytuk Kevermest, Dombinatost, Kunagotát, Mezőkovácsházát és már is elértük Makó első házait. A frissítő elfogyasztása után végig sétáltunk Makó főterén. Ezt a sétát egy kedves epizód tette feledhetlenné.

A küldöfisségben voltak olyanok is, akik nem tudták jól magyarul és ezekel románul beszélgettünk. Amint így nézelődve röttünk a város főterét, egy iskoláslányka, kezében táskával, hangosan köszönt felénk: „Buna ziua tovarasi, prieteni romini!”. Mindannyian meglepetten álltunk meg, s mint később megtudtuk, a leánykának mindössze ez a néhány szó volt egész román szókincs, de mert gondolta, hogy románaiak vagyunk, ezzel sietett megörvendeztetni bennünket.

Később újra autóba szálltunk s ki-kanyarodtunk az országútra. Jelzőtábla mellett robogtunk el, amelyről Mezőhegyes nevét olvastuk. Itt találkoztunk a már olajosan, piszkosan folydogáló, Anadrol indult Holt-Marossal. Közben utbaejettünk és megtekintettünk egy magasszerűségű villamosáram összpontosító és elosztó állomást, ami, valamennyiünket nagyon érdekelt.

Nótaszólt voltak hangosak a gépkocsik, amint az országuton robogtunk, s a kanvartól egyszer csak először Szeged templomtornyai, majd a város körvonalai bontakoztak ki. Déli kettőre volt, amikor gépkocsink keresztülhaladt a Marost magába ölelő Tisza hídján.

A város legszebb, a Tisza folyó nevét viselő legkorszerűbb szállodá-

jában leltünk ideiglenes otthonra. Az izletes ebéd után a kulturszoport tagjai pihenni tértek, miközben a küldöfisség többi tagja elindult Szeged nevezetességeinek felkeresésére. Kellemes volt a Tisza-parti séta, érdekes volt megtekintnünk annak a várnak a romjait, ahol Rózsa Sándor raboskodott. Megcsodáltuk a fogadalmi templom gyönyörű épületét, freskóit, szemképrázatot mozaik díszítését és a magyartervező 168 regiszteres, Európában második helyen álló orgonáját.

Elérkezt az előadás ideje. A Délmagyarországi Áramszolgáltatási Vállalat román és magyar zászlókkal feldíszített termében hangzottak fel a román dainak, kettősök, a magyar nóták. A román, magyar és német táncszámokat fergeteges taps követte. Újra és újra meg kellett ismételnünk valamennyit. A műsor után került sor az aradi és lemesvári kulturszoport ajándéktárgyainak átadására. Mindkét részről a küldöfisség nevében és a vendéglátók nevében — szívólvól jövő, őszinte szavak hangzottak el. Kellemes hangulat alakult ki, s vacsora után tánc következett, majd valamennyien igyekeztünk pihenni. Vendéglátóink ugyanis meglepetést tartogattak számunkra, amit vacsora közben tudatnak velünk: a vacsoraport a magyar fővárosban, Budapestben töltjük.

Kora hajnalban mindenki talpon volt, s öt órakor már újra készen álltunk. Széles jökevényekben ugyláttuk, mintha a felkelő nap is velünk nevelt volna. Gyorsan és kényelmesen utaztunk a MAV autókban, pilanatok alatt magunk mögött hagytuk Kiskunfélegyházát, ahol Pelefi oly sokat tartózkodott. Kecskenémén is tartottunk egy kis pihenőt. Ende-

(Folytatása a 4. oldalon)

A nemzetközi „Liszt Ferenc” zongoraverseny eredményei

BUDAPEST. (Agerpres.) — Az MTI jelenti:

Szeptember 22-én közzétették a nemzetközi „Liszt Ferenc” zongoraverseny eredményeit. A 30.000 forintos első díjat Vlaszenkov szovjet zongoraművésznek ítéltek oda; a 20.000 forintos második díjat Bacher Mihály magyar zongoraművész nyerte el, a 10.000 forintos harmadik díjat pedig megosztották Lazarij Berman (Szovjetunió) és Liu Shi-kun (Kínai Népköztársaság) között. A két utóbbi a harmadik díjon kívül még egyenként 5000 forint jutalmat is kapott. Liszt 9. és 6. rapszódijának tolmácsolásáért. Az egyenként 6000 forintos 4., 5., 6. és 7. díjat Ajrapetjan (Szovjetunió), France Clidat (Franciaország), Anton Dikov (Bulgária) és Valerij Vasziljev (Szovjetunió) nyerte el.

Könyvet vásárolnak — a munkahelyen

Városunkban mind több üzembn, intézményben létesít könyvstandot az aradi könyvelőszó. A Helyi Kereskedelmi Szervezet ipari cikkeket árusító egységében dolgozók számára néhány hónappal ez előtt vált lehetővé, hogy munkahelyükön jussanak hozzá a kedvelt, keresett könyvekhez. Feszler Margit elvtársnő, az új könyvstand felelőse szorgalmasan, lelkiismeretesen tesz eleget megbízatásának. Kiténik ez a forgalom értékeiből is, amely hónapról-hónapra emelkedik. Képpünk Feszler Margit elvtársnő ujonnan érkezett könyveket ajánl az érdeklődőknek.

Miről ír a Lupta de Clasă legutóbbi száma

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének elméleti és politikai folyóirata — a Lupta de Clasă — legutóbb megjelent (szeptemberi) száma a legfontosabb gazdasági, elméleti és politikai kérdéseket tárgyalja.

Szerkesztőfősi cikke a pártpropagandának a szocializmus építése gyakorlatával való kapcsolat megerősítése problémáival foglalkozik. A cikk utal arra, hogy a konkrét gazdaságtant tanulmányozó pártoktatási körökben, a párttagoknak és a pártönkivüli dolgozóknak nagy lehetőségük lesz elmélyülten tanulmányozni és a marxista-leninista elmélet szellemében elemezni vállalatuk gazdasági helyzetét. A cikk ugyanakkor bírál egyes pártszervezeteket — közöttük Aradváros pártszervezetét is — melynek vezetőszerve a gazdasági kérdések megoldása érdekében nem jelöltek meg azokat a konkrét feladatokat, amelyek a pártpropagandára hárulnak.

Florescu Mihail mérnök, vegyipari miniszter, a technika fejlesztésének lehetőségéről és fontosságáról ír. Írásában kidomborítja, hogy ma már elképezhetetlen a technikai fejlődés a népgazdaság összes ágainak kémizálása nélkül. A cikk írója rámutat a tudomány szerepére, a tudományos kísérletezések fontosságára a technika fejlődésében. Breslasu Marcel, az írók köröcsi arcúlatáról ír.

P. Popescu-Neveanu a vallás és a tudomány kérdéséről ír. Kidomborítja, hogy a marxista-leninista filozófia bebizonyította az anyag elsőlegességét a tudattal szemben. A tudat az anyag születte és nem fordítva. A marxizmus ellentétben áll az idealizmussal. A történelem azt igazolja, hogy a vallás, mint olyan, átmeneti jelenség, az emberi társadalom bizonyos szakaszában jelent meg. A vallást létrehozó társadalmi rend felszámolása maga után vonja

a vallás megszűnését is. A cikk tudományosan bebizonyítja a hit eredetét és káros mivoltát az emberiségre. A háboru előtt gazdasági ciklusról és a monopolista államkapitalizmusról írt E. Balas. A cikk írója ismerteti a főbb kapitalista országok termelési helyzetét. Táblázatban szemlélteti: 1913 óta mennyit növekedett a termelés. A termelés a kapitalista országokban hullámzik. A cikk fejtegeti a hullámzás okát: az állóalap hiányos pótlása; a kapitalista társadalom belső ellentmondásainak kieleződése; a munkanélküliség számának növekedése, stb.

A folyóirat közli a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének nyilatkozatát Németország Kommunista Pártja beállítással kapcsolatban. Ezt követően Németország Kommunista Pártja vezetőségének nyilatkozatát olvashatjuk: „Németország Kommunista Pártja el, mindamelltt, hogy beállították” — szól a nyilatkozat.

A pártélet rovatban jelent meg Stanicu írása, mely a bukaresti Semánatoarea üzem pártszervezetének munkáját elemzi. Ebben a rovatban jelent meg Dindere Georgehe cikke is, amely a mezőgazdaság konkrét vezetésére hívja fel a figyelmet. A Lucaci, M. Alexe az alulról jövő bírálat ösztönzésének fontosságáról ír. „Időszervi kérdések” cím alatt a folyóirat felhívja a pártszervezeteket, hogy nagyobb körültekintéssel alkalmazzák a pártbüntetéseket.

A kommunista és munkáspártok sajtójából cím rovatban a folyóirat közli a Kommuniszt, folyóévi 11. számában megjelent vezércikket, amely a nemzetközi kommunista mozgalom megbonthatatlan egységéről szól.

A folyóirat végül közli I. Mitran bírálatát a „Clubul” című folyóiratról, valamint Ilie Rădulescu megjegyzéseit a „Probleme economice” című folyóiratról.

Aradi nyelvőr

A jelzők „lázasága”...

Kedves, régi ismerőssel sétáltam. Nyelvünk gazdagságáról beszélünk. Mondtam, hogy Jókai, csak a verekedésre szűk jelezést kötött oszlopba. Valahol azt olvastam, hogy a járásra-kelésre is száznál többet gyűjtöttek össze. Elmondiam azt is, hogy a legutóbbi kutatások szerint nyelvünk ezainak száma közel ötszáz ezer.

Ismerősem mindezt fölfejtve érdekesnek találta, csak éppen azt nem érte, hogy akkor a beszélők miért elégszenek meg olykor egy-egy semmitmondó jelzővel és azt használják unos-unatlan. Hajdanában ilyen „mindenes”-jelző volt a *stramm* és a *klassz*. Utjabban a *rendes* és a *komoly*. Illetve a *döntő* szorítja ki a többi elismerő, vagy fokozódó jelzőket. Az eredmény az, hogy ma már alig akad *tiszteletesség*, *derék*, vagy *egyes* ember — csak *komolyról* hallunk. A *csinos*, *szemrevaló* lányok is kivesszenek, ők is csak *rendesek*. A ruha sem *jószabott*, hanem *rendes*.

Az épület nem *hatalmas*, de *komoly* e pongyola nyelvhasználatban. A gépkocsi nem *pompos*, a teljesítmény sem *himagasító* már, hanem csak *komoly*. Megbeszélésekben, értekezleteken minden előző vagy hozzászóló igyekszik jól *kihozni* a dolgot, ahelyett, hogy *kiemelné*, megvilágítaná, kidomborítaná, *kifejtene*.

A szavak, a jelzők „alvilágából” került a mindennapi beszédbe a már órcátlanul elharapódzott „nyamadt”. A sovány embert így nevezik, de így mondják a *kelle-mellenek*, sőt az *ügyetlenek* is. A *hülye* tárgya is, de a *gírhés* ember is csak: *nyamadt*. Valóság-gal „becéző” jellegű ez a nyelv zavaros mélységeiből feltűnt „kény-szer”-jelző.

De a „vöcsök” is, mint hasonló jelző szinte egyeduralomra tör. Azt hiszem, hogy ez a szegény bubos madár, — a vöcsök — előbb-utóbb valamennyi madártestvérét kiszorítja a beszédből. Aki eddig úgy ívott, mint a *gödény*, ezután majd úgy iszik, mint a „vöcsök”. És egyéb „madaras” szólásokat is „vöcsökre” modernizálják.

A fokozó jelzőként használt szavaink is sokszor már az ésszerűtlenség határát súrolják. Ilyen volt egykorban a *rém*, *rémés*, *rémítő*, sőt *rémisztő*. De beszéltek *irizáló* jóról is. Ugyanígy nyelvi képtelenség az *őrült*, vagy *állatlan* nagy is. (Ez az „állati” különben a legdivatosabb — és leggyűlöttebb a legostobább jelzőink egyike). Hallhattunk *bódúlet* sikerről és *irto* kedvesről is. A *csuda* éhes — és általában a csudás-jelzővel használt fordulatok is ide tartoznak.

Eszetelen és logikátlan tulzással ezekben a „fellázadt” jelzőkben. Mindenik, mások rovására terjeszkedik. Keletkezésük oka kezdetben a nyelvi különöklődés, terjedésük oka pedig: a mindent esztelenül utánzó „nyelvi divat”.
(— i. s.)

ÖNKÉNYESEN INTÉZKEDNEK

Több panasz elhangzott vállalatunknál — a Vörös Trió gyárból — arról, hogy az üzemi bizottság és annak elnöke, Stanca Simina elvárásai, önkényesen jár el az üdülő- és fürdőjegyek kiosztásánál. Jónéhány-szor előfordult már, hogy fürdőjegyre jogosult dolgozókat félrevezették, megigérték nekik a jegyet, s az utolsó pillanatban másnak adták azt.

Egyetlen példával szeretném szemléltetni ezt a helyzetet. Moskovitz Elza, a konfekció osztály szabásati részlege dolgozójának esetéről van szó.

Moskovitz Elza évek óta szenved beteg epéje miatt. 1951-ben nehéző operáción esett át. Hosszabb ideig jól érezte magát, de körülbelül két éve újra jelentkeztek fájdalmai. Akkor megvizsgáltatta magát a gyár rendelőjének orvosával és más orvosokkal, s ajánlatukra tavaly Calimanes-tre kapott beutalást. A gyógykezelés és az ivókúra jó hatással volt.

Ebben az esztendőben újra szükségessé vált, hogy fürdőhelyen kezeltesse fel-felújuló betegségét. Ezért tavasszal a gyár orvosa, amikor összeállították a gyógyfürdőre jogosult betegek kimutatását, a névsorra az ő nevét is rávezette. Később dr. Bulzan Gheorghe főorvos a gyárból végzett ellenőrzőutja alkalmával megvizsgálta Moskovitz Elzát, s megállapította, hogy helyes volt, amikor fürdőre tervszerűsítették, hiszen feltétlenül szüksége van fürdőhelyen való gyógykezelésre. Julius elején Kovács Julianna, az üzemi bizottság betegséggyűző felelőse értesítette Moskovitz Elzát, hogy megérkeztek a harmadik negyedére szóló fürdőjegyek és kérte: mondja meg milyen időszak a legalkalmasabb számára.

Moskovitz Elzának két gyermeke van — hat és fél éves fia és tízéves leánykája — s ezért kérte, hogy az augusztus 9-re szóló jegyet utalják ki neki, mert ebben az időszakban van kire bízta gyermekeit és az iskolák megnyitására ő is visszatérhet. Kovács Julianna azt mondta, hogy ennek nincs semmi akadályja és Stanca Simina, az üzemi bizottság elnöke is így nyilatkozott.

Mi történt azonban később? Julius 14-én Kovács Julianna betegséggyűző-felelős úrra felkereste munkahelyén Moskovitz Elzát és megkérdezte tőle, hogy nem tudna-e elutazni július 18-án (augusztus 9 helyett) fürdőre, valakit ugyanis, akinek ezt a jegyet tervszerűsítették elhelyezték a gyárból s nem szeretnék, ha a jegy érvényét vesztené. Moskovitz Elza éppen sulyosbodni érezte betegségét s azt válaszolta, hogy meg tudja valahogy a gyermekek elhelyezésének kérdését és elfogadja a július 18-ra szóló jegyet.

Mindent elintézt, felkészült az utra és 17-én jelentkezett a Poliklinikán az orvosi fürdőbizottság előtt vizsgálatra és a formaságok elintézésére.

De itt csatlódás érte. Valaki egy félórával megelőzte. Neamtu Mircea mérnök, akinek viszont Stanca Simina ígérte oda ugyanazt a jegyet, s akinek egybenként szintén szüksége volt fürdőhelyen való kezelésre, előbb érkezett a bizottsághoz, s másnap el is utazott a jeggyel.

Természetesen Moskovitz Elza Stanca Siminánál érdeklődött, hogy miért vezették félre, s miért ment a neki ígért jeggyel Neamtu Mircea mérnök fürdőre. Stanca Simina röviden, de „megcáfolhatatlanul” válaszolt:

— Neamtu Mircea beteg, neki több szüksége van fürdőhelyen való kezelésre.

Nem akarom megcáfolni azt a tényt, hogy Neamtu Mirceának valóban szüksége volt a beutalásra, gyógykezelésre, de kétem, hogy azt Stanca Simina szakszerűen megállapíthatta. Véleményem szerint ez elsősorban az orvosok dolga.

Moskovitz Elza végül megnyugodott, hiszen arra gondolt, hogy majd elutazik augusztus 9-én azzal a jeggyel, ami eredetileg az övé. Kovács Julianna betegséggyűzőfelelős is elutazott közben, s a jegyetek átadta Stanca Siminának, aki tudott róla, hogy az augusztus 9-i Calimanes-tre szóló jegy Moskovitz Elzát illeti. Az elutazás előtti napokban Moskovitz Elza — okulva a júliusban történtekből — többször is felkereste Stanca Siminát és kérte, hogy idejében adja át a jegyet. Stanca Simina nem vitatta a jegyre való jogosultságát,

hanem azzal utasította el, hogy sehol sem találja azt, nem tudja hová rakta a jegyeket Kovács Julianna, mielőtt nyaralni ment.

Es az indulás előtti napon az elvesztett jegy „várazslatos” módon mégis előkerült, de nem Moskovitz Elza, hanem megint más kapta azt meg. Ugyálszik Stanca Simina újra egyéni „szakszerű” diagnózisa alapján intézkedett. Moskovitz Elzát pedig azzal vigasztalta, hogy megígért neki egy augusztus 30-ra szóló fürdőjegyet, amely viszont egy másik munkásné volt. Ezt természetesen Moskovitz Elza nem fogadta el, egyrészt azért, mert nem akarta megkárosítani munkatársát, másrészt azért sem, mert ha augusztus 30-án utazik, még a szeptember 15-i iskolanyitásra se térhetett volna vissza. S gondolkodott, hogy az ígértnek sem adott sok hitelt, hiszen már félrevezették két esetben.

Az ilyen és hasonló önkényes eljárások, az ígértetések és félrevezetések sok bosszúságot okoznak, jogosan kiváltják a dolgozók felháborodását és semmiképpen sem ösztönözik a szakszervezeti elnök — Stanca Simina — sem pedig a betegséggyűző bizottság tekintélyét. Követeljük, hogy szűnjön meg végre az önkényeskedés az üdülőhelyekre és fürdőhelyekre szóló jegyek kiutalása terén. Ami a szakszerű diagnózis megállapítását illeti, ez véleményünk szerint az orvosok dolga, nem pedig a szakszervezeti elnöké.

Keresztes Erzsébet,
levelező

Rádióműsor

Szerda, szeptember 26.

BUKAREST I.: 6: A Scintila vezércikkek. 7: Hírek. 7:30: Román népzene. 10:30: Rádiószínház: Romeo és Julia. 12:10: Déli hangverseny. 13: Hírek. 13:30: Zenészerzőnk műveiből. 14:45: Műsorismertetés. 14:48: Estrád-műsor. 15:30: Hírek. 15:35: Beethoven szonáták. 16: Operettzene. 17: Hírek. 17:30: Hírek és időjárásjelentés. 17:40: Enek. 18: „Moszkva beszél”. 18:55: Hírek. 19:30: Rádiójáték. 20:10: Román népzene. 21:45: Táncczene. 23: Hírek és sport hírek. 23:15: Zongora-hangverseny.

BUKAREST II.: 14: Műsorismertetés. 14:05: Lu Sin, a nagy kínai író műveiből. 14:25: Szimfonikus hangverseny. 15: Hírek. 15:05: Enek. 15:35: Könyvtárszene. 16: Hírek, időjárásjelentés. 16:20: Irodalmi közélet. 16:45: Sport hírek. 17:30: Az európai népek zenéjéből. 18: Szimfonikus hangverseny. 19: Könyvtárszene, kivánság-hangverseny. 19:30: Román népzene. 20: Falusi híradó. 20:15: A

Tristan és Isolda Wagner-opera II. felvonása. 22:04: Hírek és sport hírek. 22:26: Román népzene. 22:50: Éjszakai koncert.

BUDAPEST (Kossuth): 8:10: Népszerű operaszínek. 9: Rádió-szabadegetem. 9:40: Népdalok. 10: Hírek. 10:10: Koreai mesejáték. 11: Ivánka Irén énekel. 11:20: Körösök. 11:40: Szülők — nevelők — gyerekek. 12: Hírek. 12:10: Táncczene. 13: Falusi híradó. 13:15: Zene ébéd-szünetben. 14:15: Beethoven kamaraművei. 15: Hírek. 15:10: Ajándék-műsor gyermekek kíváncsiságára. 15:55: Délutáni hangverseny. 17: Hírek. 17:10: Szív küldi. 17:40: Riportműsor. 18: Előadás Bartók Béláról. 18:55: Kommentár. 19: Külpolitikai kérdésekre válaszolunk. 19:10: Jó munkáért szép muzsikát. 19:52: Jóestély gyerekek. 20: Esti híradó. 20:20: Helyszíni közvetítés az Ezerjó-étteremből. 21: Kifutó. 22: Hírek, sport. 22:25: Szimfonikus zenekar. 23:19: Szórakoztató zene. 24: Hírek.

Arad népe visszautasította Berger ultimátumát, melyben a Habsburgoknak való feltétel nélküli behódolást követelte. Berger parancsára az osztrák császári ütegek hónapokan keresztül a legvadabb módon lökték a várost és hatalmas károkat okoztak.

A várat a forradalmi seregek ostromolták és kemény harcot vívtak a császári városrész ellen. E harcoknak csúcspontját a mai Avram Iancu téren 1849 február 8-án Asztlalos Sándor őrnagy vezetésével vívott utcai harcok képezték. A császári városrész 1849 július elején kénytelen volt megadni magát a forradalmi seregeknek. A várból kivonuló császári csapatokban néhány száz bántásig román határőr is volt. Ezek megszabadulva tisztieik terrorja alól, lelkesen csatlakoztak a forradalmi seregekhez.

1849 augusztusában az aradi várból volt több napon keresztül Kossuth Lajos székhelye, ahonnan a forradalmat irányította. Ezekben a napokban érkezett Aradra Avram Iancu táborából Nicolae Balcescu. Itt folytatók le a végső tárgyalások Balcescu és Kossuth között a magyar és a román forradalmi erők együttműködésének megteremtése érdekében a közös ellenség ellen.

Az aradi várból lefolyt minisztertanácsos kényszerített lemondásra az aradi Gőrgy tábornok Kossuthot, aki innen indult el emigrációba.

A forradalom leverése után az aradi várból hajtotta végre a császári ellenforradalmi parancsnokság a véres megtorlások nagy részét. Itt működött a császári katonai bíróság, amely számos halálos ítéletet és hosszú börtönbüntetést szabott ki az elfogott forradalmároknak. Az aradi vár területén állították meg az ellenforradalom bűbűjeit 1849 október 6-án a tízenhárom verlanut, a forradalom katonái vezették. Ezt követően még számos forradalmi gyilkolt meg az aradi várból. Ide zárták be az ellenforradalmi bíróság ítélete nyomán sok száz különböző nemzeti-

szerű forradalmárt, akiknek egyetlen „bűnük” az volt, hogy fegyvert ragadtak a Habsburg zsarnokság ellen.

A forradalom leverését követő években a császári reakció rendeltére lerombolták a város egy részét, hogy a vár ágyúinak megfelelő lövéstávolságot biztosítsanak. Ekkor rombolták le a mai mozion helyén álló görögkeleti székesegyházat is.

A XIX. század második felében és a XX. század elején az aradi vár katonai jelentősége mindinkább csökkent és csak mint kazárnya jött számításba. A nagyszámú itt állomásozó katonaságot gyakran használták fel a munkásosztály és parasztság forradalmi megmozdulásainak leverésére (például az 1903-as seprősi lázadás alkalmával).

Az első világháború idején az osztrák-magyar hadvezetőség az aradi várból hurcoltatta a legizott országok lakosait, akik a brutális bánásmód és hiányos ellátás miatt, valamint a járványok következtében, százezrek pusztultak el.

Az aradi várból a katonák egyformán rettenetes körülmények között éltek, akár az osztrák császárság, vagy az osztrák-magyar monarchia, akár a polgári-füdesuri Románia birtokolta azt.

Tudjuk, hogy a várból élő katonák nem szakadtak el a dolgozó néptől. Ennek nagyogó példái a már említett 1849 júliusi események, valamint az 1918-as forradalmi események. Az 1918-as forradalom november elején Aradon is győzött. A várból tartózkodó katonaság a forradalom mellé állt. Csakhamar megalkult az aradi várból a katonatanács.

Ime, a fenti néhány adat világított az aradi vár történetének egyes részleteire. Reméljük, hogy a kutatás még újabb részleteket tár majd fel az aradi vár történetéből.

Glück Jenő,

az aradi múzeum főmuzeográfusa

TESTNEVELÉS ÉS SPORT

A Kolozsvári Stijnja Aradon

A labdarugó bajnokság „A”-csoportjában a heti forduló során a Kolozsvári Stijnja csapata vendégszerpelt Aradon. A kolozsvári egyetemi csapat legutóbb a bajnokságban vezet a Hadsereg Központi Háza csapatától vett el egy pontot és így az aradi mérkőzés elé érhető érdeklődéssel tekint a sport szerető közönség.

Az aradi egyéni sakkbajnokság

Az aradi egyéni sakkbajnoki versenyen már a tizedik fordulót játszották le és ennek keretében a rangadót Halic Ivan nyerte. A forduló eredményei: Grozescu—Herskó fél:fél, Boeriu—Engel 0:1, dr. Nicol—Moise 0:1, János—Ilea 1:0, Herskovits—Faur 0:1, Steinhübel—Kádár fél:fél, Dénes Halic 0:1.

Meglepetések a „három legjobb” ökölvívó-versenyén

Bukarestben a súlycsoportonként legjobb három ökölvívó részvételével nagyszabású szabadtéri ökölvívó versenyt rendeztek, amelyen nagy meglepetések adódtak. Elsősorban Fiat érdemes sportmester versége meglepetés az Aradon is szerepelt Trancaol, de váratlan Ambrus Ferenc és Schwartz versége is.

Az elsőnap eredmények: Mircea Dobrescu pontozással nyer Ambrus Lajos ellen; Victor Schiopu pontozással győz Constantin Gheorghiu ellen; Emil Cizmas pontozással nyer Stefan Vacaru ellen; Tranca Mihai pontozással győz Fiat Gheorghe ellen; Constantin Dumitrescu ellen Ambrus Ferenc feladta; Nicolae Linca a III. menetben erőfölénnyel legyőzte C. Iordachet; Serbu Neacsu a III. menetben kiütéssel nyert.

A forduló programja egyébként a következő:

Temesvári Stijnja—Bukaresti Locomotiva, Aradi Fl. Rosie UTA—Kolozsvári Stijnja, Ploesti Energia Flacara—Bukaresti Progresul, Szatmar városi Dinamo—Petrozsényi Energia Minerul, Hadsereg Központi Háza—Bacaui Dinamo.

A sorrend az alábbi:

Halic 9 (1), Dénes 8 (1), Kádár 8, János 7, Grozescu 6 (1), Herskovits 4 és fél (1), Steinhübel 4, Engel 3 és fél, Herskó 3 (2), Ilea 3 (2), Moise 2 és fél, Faur 2 (2), Nicol 2, Boeriu 1 pont.

Schwartz Iosif ellen; D. Gheorghiu pontozással nyert I. Pintea ellen; Gh. Negrea pontozással nyert Petre Zaharia ellen; D. Ciobotaru pontozással győz Fűrész Jenő ellen.

Másnap eredmények: Toma Ilie pontozással nyert Ambrus Lajos ellen; C. Gheorghiu és Toma Constantin mérkőzése döntetlen; Ilie Gheorghie és Stefan Vacaru is döntetlenül mérkőztek; Danila Done legyőzte Mihai Trancaol (Fiat elsőnap legyőzőjét); I. Demeter nyert Ion Grigore ellen; Ilie Dragnea legyőzte pontozással C. Iordachet; Dumitru Rizea és D. Negrea mérkőzése döntetlen; I. Pintea pontozással nyert Petre Deca ellen; Petre Zaharia és O. Cioloca mérkőzése döntetlen; Dumitru Ciobotaru és V. Mariutan mérkőzése döntetlen.

Néhány mondatban

A moszkvai sakkolimpia utolsó fordulójában a Szovjetunió és az RNK csapatai mérkőztek és a mérkőzés 1 és fél:1 és fél arányban döntetlenül áll, egy játszma pedig függőben maradt. A Ciociletea—Szmsizlov, valamint a Troianescu—Keres és Taimanov—Soos játszmák döntetlenül végződtek, a Gheler—Radulescu játszma pedig a szoviet versenyző előnyével félbeszakadt. A Szovjetunió csapata 30 ponttal és 1 függő játszmával tehát megnyerte a világbajnokságot.

Szombaton és vasárnap Bukarestben három ország legjobb súlyemelőinek részvételével nemzetközi mérkőzést rendeznek. A román súlyemelőknél a legjobb bolgár és német (Német DK) súlyemelő indul a versenyen.

Az országos tenisz bajnokság második napján a férfi egyes keretében az aradi Albert csak ötsettel, kemény küzdelemben maradt alul Cristeaival szemben. Az eredmény 7:5, 6:1, 3:6, 4:6, 6:3 volt a bukaresti versenyző javára. Zacoceanu is csak küzdelem után 6:0, 3:6, 6:4, 6:2 arányban győzte le Grünwaldot. A másodosztályú női egyesben az aradi Bauer Mária 7:5, 6:0 arányban nyert Iliana Mina ellen.

Magánházipítők figyelmébe!

Tudomására hozzuk mindazoknak, akik egyéni tulajdonú lakóházat akarnak építeni és mindazon technikusoknak, akik ilyen házak tervezésével foglalkoznak, hogy a Temesvár-tartományi néptanács 55090. számú rendelete értelmében az aradi néptanács építészeti és városrendelkezési ügyosztálya az erre vonatkozó építési engedélyeket csak a következő okiratok alapján adhatja meg:

— Az aradi néptanácsokhoz intézett kérvény.

— Az aradi törvényszék telek-nyelvi osztályának bizonyítványa, hogy a telek a kérvényező tulajdonát képezi.

— A kataszteri térkép másolata, vagy ennek hiányában helyszíni felmérés, amely feltünteti a telek fekvését, a környező telekeket a rájuk meglévő épületeket és azok magasságát. Továbbá a házhoz legközelebb eső csatornázási és vízvezetési csövek fekvése, valamint az utca keresztmetszvénye.

— Az engedélyezendő épület terve 1:100, vagy 1:50 méretben megnevezve, két példányban a következő részletekkel:

Helyszínrajz 1:500 méretben. Alapozás, földszint és emelet terve.

Homlokzat terve minden oldalról.

A szükséges keresztmetszetek. Fedélszék terve.

Részletes tervek nagyobb méretben: fedél szerkezet, alapozás, tetőfedés, vasbeton tervek és számítások.

— Az engedélyre szükséges 3 lejes okmány bélyeg.

— A Sanepid és a tüzoltóság előzetes látámtározása.

Az aradi építészeti osztály csak azokat a kérvényeket fogadja el, melyek a fenti követelményeknek megfelelnek.

Felhívjuk a közönség figyelmét, hogy csak a megfelelő működési engedéllyel bíró technikusok készíthetnek építési terveket.

Az említett rendelet értelmében értesítjük mindazokat a technikusokat, akik a magánszektorban tervek készítésével akarnak foglalkozni, hogy az erre feljogosító működési engedélyeket a temesvártartományi néptanács építészeti és városrendelkező osztálya adja meg. Felhívjuk azokat a technikusokat, akik eddig még nem jelentkeztek, hogy igazolják irattal az aradi építészeti osztállyal (7 napon belül) a végleges névsorba való felvételüket kéri.

Időjárás

Szeptember 26-án, szerdán szép, meleg idő várható, a hőmérséklet nem változik lényegesen. Napközben

22—26 fok között éjszaka 7—11 fok között lesz. Gyenge szél.

A következő két napon az idő szép és meleg marad.

A Szezei kérdés újabb fejleményei

Egyiptom ENSZ megbízottja a Biztonsági Tanács sürgős egybehívását kérte

NEWYORK. (Agerpres).

Egyiptom ENSZ megbízottja szeptember 24-én levelet nyújtott át a Biztonsági Tanács elnökének, amelyben kéri a Biztonsági Tanács sürgős egybehívását egyes hatalmak, főként Franciaország és Anglia Egyiptom-ellenes akcióinak megvizsgálása végett. Ezek az akciók veszélyt jelentenek az egyetemes békére és biztonságra s ugyanakkor súlyosan megsértik az ENSZ alapokmányát.

A Béke Világtanács felhívása a Szezei kérdésben

BECS. (Agerpres).

A Béke Világtanács elnöksége szeptember 24-én a következő felhívást bocsátotta ki:

A közvéleményt nagymértékben nyugtalanítják a Szezei-csatorna ügykezeléséből és használatából eredő konfliktus lehetséges következményei.

A Béke Világtanács úgy véli, hogy ez az aggodalom megalapozott, mert a konfliktus alakulása veszélyezteti a békét. A Béke Világtanács figyelmezteti az összes érdekelt kormányokat, főként pedig azokat, amelyeknek intézkedéssel folytatott a konfliktus összetűzésé változhat, hogy akik ezt az összetűzést elő akarják idézni, azoknak tisztában kell lenniük azzal, hogy ez katonai akcióhoz vezetne a világ különböző vidékein, ami valóságos háborúvá alakulhatna át, fenyegetve az emberek tízmillióinak sorsát.

A Béke Világtanács kijelenti, hogy csakis tárgyalások útján lehet olyan megoldást elérni, amely biztosítja az összes államok hajónak a csatornán való szabad közlekedését, minden megkülönböztetés nélkül és ugyanakkor szavatolja Egyiptom szuverén jogait.

Ha az elkövetkező hetekben nem vezetnek pozitív eredményre a tárgyalások, ez semmiesetre sem indokolhatja az erőszak alkalmazását, de szükségessé teszi azt, hogy az ENSZ-hez folyamodjanak, amely alapokmányának szellemében fogva hivatott rendezni a békét fenyegető konfliktusokat.

A Béke Világtanács felkéri az összes kormányokat, hogy vessék latba minden befolyásukat a konfliktus békés uton való megoldásáért.

A Béke Világtanács elnökségének nevében:
Frederic Joliot-Curie
Párizs, 1956. szeptember 24.

A világ közvéleménye szembehelyezkedik az Egyiptom-ellenes erőpolitikával

Gordon-Walter laburista képviselő nyilatkozata

LONDON. (Agerpres). A TASZSZ Jelenlét:

Az angol közvélemény egyre erőteljesebben követeli a Szezei-kérdés békés megoldását. Az egész országban tüntetéseket és nagygyűléseket rendeznek, tiltakozásként a nyugati hatalmaknak szándéka ellen, hogy folytassák az erőpolitikát Egyiptommal szemben. Szeptember 23-án nagy tüntetés zajlott le Manchesterben, Anglia egyik legnagyobb ipari központjában.

A tüntetést követő nagygyűlésen felszólalt a manchesteri békevédelmi bizottság elnöke. Hangsúlyozta, hogy a Szezei válság nem mult el, hanem új, veszélyes szakaszhoz jutott és felszólította a békeharcosokat, fokozzák erőfeszítéseiket, hogy az angol kormány politikájának megváltoztatására kényszerítsék.

A laburista párt Newcastle-i szervezőinek nagygyűlésén Alfred Robens, a laburista párt egyik vezetője mondott beszédet. Robens aggodalmának adott kifejezést amiatt, hogy az angol kormánykörök nem mondanak le azokról a próbálkozásokról, hogy ürügyet találjanak az erőszakkal való fenyegetésre.

Az Országos Békevédelmi Tanács is a leghatározottabban tiltakozott az Egyiptommal szemben alkalmazott katonai fenyegetések ellen. A békevédelmi tanács nyilatkozatában követelte a Szezei kérdésnek tárgyalások útján való rendezését. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a Szezei kérdés nem választható el a többi középkelet problémától. Nem lehet biztosítani a kérdés végleges békés rendezését, ha nem ismerik el a vidék gazdasági, társadalmi és politikai problémáit rendezésének szükségességét is.

A Daily Herald közli John Strachey volt laburista miniszter nyilatkozatát, amelyben követelt a parlamenti ülésszak összehívását a kormány katonai előkészületei kérdésének megvitatására.

LONDON. (Agerpres).
P. Gordon-Walter, laburista képviselő, a Commonwealth ügyeinek

volt minisztere kijelentette, hogy a kormány okatlan, balkezes politikája a Szezei kérdésben súlyosan veszélyezteti a brit nemzetközösség egységét.

Gordon-Walter kijelentése szerint a kormány a Szezei kérdésben folytatott akcióival szakadást idézett elő a Commonwealthben. India — mondotta a laburista képviselő — nem volt képviselve a második nemzetközi értekezleten (vagyis a Szezei kérdéssel kapcsolatos londoni külön értekezleten. (Szerk. megj.). Pakisztán nyíltan szembehelyezkedett a

csatornát használó országok szervezetének felállítására irányuló tervvel. Ausztráliát és Kanadát felháborította a miniszterelnök álláspontja.

Gordon-Walter rámutatott arra, hogy egyes konzervatívok csaknem ellenséges hatalomnak tekintik Indiát.

Ausztrália és Kanada azért foglal el olyan hűvös magatartást Anglia Szezei politikájával szemben, mert ez a politika elárvoltatta a Commonwealth ázsiai tagállamait — jelentette ki Gordon-Walter.

A Kínai Kommunista Párt kongresszusának munkálatai

PEKING. (Agerpres). Az Új Kína jelenlét:

A Kínai Kommunista Párt VIII. kongresszusa szeptember 24-én folytatta munkálatait.

A szeptember 24-i ülésen elsőnek Cai Csan, a nők körében kiejtett tevékenységre alapított bizottság titkára szólalt fel. Beszédét a nők képzése és nevelése kérdéseinek szentelte.

Cia To-fu, a Kínai Népköztársaság Államtanácsa kancelláriájának vezetője felszólalásában a Kínai Népköztársaság könnyűiparának fejlődésével foglalkozott. Az ülésen hasonlóképpen felszólalt Csan-hua, Csiszencsian tartomány pártbizottságának első titkára.

Ezután Buhari, az Algériai Kommunista Párt első titkára, Terrasas, a Mexikói Kommunista Párt Politikai Irodájának tagja, Nielsen, a Dániai Kommunista Párt Politikai Irodájának tagja, Saad, Ecuador Kommunista Pártjának főtitkára, valamint Paraguay és Bolívia Kommunista Pártjainak képviselői köszöntötték a kongresszusi küldötteket.

A Német DK-t látogató angol laburista képviselők sajtóértekezlete

BERLIN. (Agerpres.)
A Német DK-t látogató angol laburista képviselők szeptember 23-án Berlinben sajtóértekezletet tartottak a német és külföldi újságírók számára.

Az újságírók kérdéseire adott válaszokban az angol képviselők a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak a Német DK gazdasági fellendüléséről és kiemelték azokat a sikereket, amelyeket a Német Demokratikus Köztársaság dolgozói elérték a társadalombiztosítás, az egészségvédelem és a lakásépítés terén.

A Német DK és Anglia közötti kereskedelem kiszélesítésének lehetőségéről szólva, a vendégek rámutattak annak szükségességére, hogy ne

csak a Német DK és Anglia, hanem általában a kapitalista és a demokratikus tábor országai között is kifejlesszék a gazdasági és kulturális kapcsolatokat.

Németország egységesítésének kérdésével kapcsolatban B. Parkin, a laburista képviselők küldöttségének vezetője kijelentette, hogy a világ népei a német kérdés megoldását óhajtik és hogy Németország egységesítése elsősorban magának, a német népnek az ügye.

Befejezésül B. Parkin köszönetet mondott a meleg fogadtatásért és azt a meggyőződését fejezte ki, hogy az angol képviselők látogatása a Német DK-ban, kedvezően befolyásolja majd a német nép és az angol nép kapcsolatát.

csak a Német DK és Anglia, hanem általában a kapitalista és a demokratikus tábor országai között is kifejlesszék a gazdasági és kulturális kapcsolatokat.

Németország egységesítésének kérdésével kapcsolatban B. Parkin, a laburista képviselők küldöttségének vezetője kijelentette, hogy a világ népei a német kérdés megoldását óhajtik és hogy Németország egységesítése elsősorban magának, a német népnek az ügye.

Befejezésül B. Parkin köszönetet mondott a meleg fogadtatásért és azt a meggyőződését fejezte ki, hogy az angol képviselők látogatása a Német DK-ban, kedvezően befolyásolja majd a német nép és az angol nép kapcsolatát.

A konkrét gazdasági kérdéseket tanulmányozó körök megszervezéséről és működéséről

(Folytatás a 3-ik oldalról)

Ilyenformán biztosítható a tanulmány szoros összekapcsolása a termelési feladatokkal. Helyes, az azok az elvtársak, akik részére a hallgatók javaslatokat terjesztenek elő, a következők összevetelén keresztül a kört azokról az intézkedésekről, amelyeket a javaslatok szellemében fogantatosítottak.

Megfontolandó olykor, hogy a legjobban felkészült elvtárs, aki hatékony segítséget nyújthatna a referátum elkészítésében, nem is hallgatója a körnek. Ez esetben is megkérhetik, hogy segítsen a referátum elkészítésében, amelyet elő is adhat.

A referátum körüli vitát levezetheti a kör vezetője (a propagandista), vagy valaki más, aki jól ismeri a szóbanforgó kérdést. Ezt úgy kell irányítani, hogy az ne szorítkozzon csupán a referátum tartalmára, hanem a hallgatók mind a forrásanyag alapján tanulmányozott elméleti tézisek, mind pedig a vállalatban létező gyakorlati kérdések szellemében elvezessék a kérdést.

Az alapszervezeteknek támogatniuk kell a körök vezetőit, hogy az előadások, a referátumok, a szeminárium vitái elősegítsék a hallgatók gazdasági ismereteik elmélyítésében. Azért, hogy a konkrét gazdasági kérdéseket tanulmányozó körben megtartott előadások megfeleljenek a kéve-

telményeknek, szükséges, hogy a kör vezetője egész sor olyan kérdést meggyarazzon meg a hallgatókkal, amely a tematikával kapcsolatos. Ezzel megkönnyíti a főkérdés eljáratását. Ugyanakkor, az előadásban felvetett probléma utaljon a vállalat dolgozóit által elért eredményekre, a nehézségekre, vagy hibákra, amelyek a vállalatnál megmutatkoznak. Jöjjenek javaslatokkal a hibák kiküszöbölésére érdekében.

Az alapszervezetek bünei ügyeljenek arra, hogy a konkrét gazdasági kérdéseket tanulmányozó körök összejövetelei ne alakuljanak át termelési értekezletekké, hanem a kérdések alapos elemzésével, az elméletet szorosan kapcsolják össze a vállalat konkrét feladataival.

Mi a konkrét gazdasági kérdéseket tanulmányozó kör gyakorlati jelentősége

A konkrét gazdasági kérdések tanulmányozása a marxista-leninista elmélet ismeretével, valamint a kérdés közös megvitatásával, lehetőséget nyújt jó és hasznosítható eszközök feltárására, amelyek a munkaszervezés megjavításához vezetnek. A konkrét gazdasági kérdéseket tanulmányozó köröknek mozgósítanok

kell a hallgatókat és állatuk a dolgozó tömeget, a vállalat vezetői kérdéseinek megoldására.

Más tanulmányi köröktől eltérően — ahol a gyakorlati eredmények nem érezhetők azonnal, a konkrét gazdasági kérdéseket tanulmányozó körök rövid idő leforgása alatt hozzájárulnak a II. pártkongresszus által megjelölt feladatok gyakorlatba ültetéséhez. Az 1955—56-os pártoktatási évben működő körök tapasztalatai bebizonyították, hogy ezek mind a gazdasági élet vezetőkérdései, mind pedig a termelési folyamat részére nagyfontosságúak.

Ezért a pártszerveknek és szervezeteknek az új oktatási évben nagy gondot kell fordítaniuk e kör megszervezésére és terjesztésére.

Ezek csak kiragadott problémák a konkrét gazdasági kérdéseket tanulmányozó köröknek. Az említett módszereket azonban nem lehet sablon-szerűen minden alapszervezetnél, minden munkahelyen alkalmazni. A pártszervek és szervezetek más munkamódszert is alkalmazhatnak, amely megfelel a vállalat helyi sajátosságainak. Nagyon fontos, hogy a kör hallgatóit a szocializmus építésére, a vállalat napi tevékenységében felmerülő kérdések tanulmányozására ösztönözzék.

Olasz parlamenti küldöttség érkezett Lengyelországra

RÓMA. (Agerpres). A TASZSZ jelenlét:

A lengyel Szejm meghívására szeptember 22-én olasz parlamenti küldöttség érkezett Varsóba. A küldöttség vezetője Stefan Riccio, a kereszténydemokrata párt képviselője.

Sanghájba utazott a román küldöttség

PEKING. (Agerpres).

Szeptember 22-én délelőtti Pekingből repülőgépen Sanghájba érkezett a Román Munkáspárt küldöttsége. A repülőtéren a város számos vezető személyisége fogadta a román küldöttséget.

—O—

Az egyiptomi révkalauzok megnyerték a Szezei csatát

Az egyiptomi révkalauzok — írja az Associated Press hírügynökség tudósítója — „megnyerték a Szezei csatát”. E révkalauzok a homokvíharokat és a hajózási nehézségeket leküzdve, eredményesen bonyolítják le a forgalmat.

A tudósító kiemeli, hogy a francia és angol révkalauzok elutazása után első hét napon, az egyiptomi révkalauzok 253 hajót vezettek át a csatornán. Július 26-án, amikor az egyiptomi kormány államosította a Szezei-csatorna Társaságot — írja a tudósító —, mindössze 24 egyiptomi révkalauz állt a társaság szolgálatában s másik 16 akkoriban nyerte el képesítését Port-Szaïdban. Ez a 40 egyiptomi révkalauz s a további 40 egyiptomi, akiknek kevés gyakorlata volt a hajózásban, eredményesen megállta a helyét a nehéz helyzetben, amikor a volt társaság visszarendelte a 140 francia és angol révkalauzt.

A külföldi révkalauzok távozása szinte megoldhatatlannak tűnő feladattá állította az egyiptomi révkalauzokat. S e feladat megoldásához szinte hihetetlen teljesítményt végeztek — írja a tudósító.

★

A Szezei-csatorna egyiptomi igazgatóságának meghívására szeptember 22-én a Lengyel Népköztársaságból tizenkét révkalauz érkezett a csatornához.

★

Mint már közöltük, tíz amerikai révkalauz utlevélért kért Egyiptomba, hogy a Szezei-csatornánál dolgozhasson. Az amerikai külügyminisztérium szövéjve kijelentette, az USA-kormány „igyekszik majd minden uton-módon meggyőzni ezeket a révkalauzokat, hogy ne menjenek Egyiptomba”.

—O—

Jugoszláv parlamenti küldöttség látogat a Magyar Népköztársaságra

BELGRAD. (Agerpres.) A Tanjug jelenlét:

Mose Piade, a Szövetségi Népszakszcsina elnöke értesítette Magyarországi belgrádi ügyvivőjét, hogy a Jugoszláv SzNK Szövetségi Népszakszcsinája elfogadta a Magyar NK Országgyűlésének meghívását, hogy parlamenti küldöttség látogasson el Magyarországra.

—O—

Londonba érkezett a szovjet kohászati ipar szakembereinek egy csoportja

LONDON. (Agerpres.) A TASZSZ jelenlét:

Az Angol Vas- és Acélszövetség meghívására szeptember 24-én Londonba érkezett a szovjet kohászati ipar szakembereinek egy csoportja. A küldöttséget A. G. Seremetjev, a Szovjetunió kohászati minisztere vezeti. A küldöttség mintegy két hétig marad Angliában, s ezidő alatt megtekint az angliai kohászati vállalatok és a kohászati ipar tudományos kutatóintézeit.

—O—

Zenei fesztivál Varsóban

Október 10. és 21. között Varsóban rendezik meg a korunkbeli zene első nemzetközi fesztiválját. A fesztivált a Lengyel Népköztársaság Művelődésiügyi és Művészeti Minisztériuma rendeli meg a Lengyel Zene-szerzők Szövetségével karöltve. E zenei esemény alkalmával számbavesszük a különböző európai országok zenei téren elért sikereit.

A varsói zenei fesztiválra hírvesszük angol, osztrák, csehszlovák, francia, lengyel, magyar és szovjet zenekarok jelentétek be részvételüket. Országunkat a George Enescu Állami Filharmonia szimfonikus zenekara fogja képviselni.

(Agerpres.)

A román küldöttség vezetőjének felszólalása a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség értekezletén

Silviu Brucan, az RNK küldöttségének vezetője a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség alakuló ülésén felszólalásában szövéttette azt a rendelkezést, hogy a Kínai Népköztársaság nincs képviselve az értekezleten.

Silviu Brucan egyebek között kijelentette: „Az RNK küldöttségének nevében csatlakozom azokhoz a felszólalókhöz, akik állást foglaltak az elkövetett tévedés és igazságtalanság ellen. A körülmény, hogy a Kínai Népköztársaságot nem hívták meg, csorbítja ennek a nemzetközi értekezletnek a tekintélyét. A nemzetközi közvélemény meglepetéssel látja, hogy míg egyfelől méltányosság nyilvánul meg abban, hogy 86 országot meghívtak az értekezletre, másfelől mellőzték egy 600 millió lakosú országot. Az atomenergia-ügynökség egyetemességének megteremtése, mindazon megkülönböztetések kiküszöbölése, amelyek megakadályozzák valamely ország részvételét ebben a munkában — jelenlegi és további célkitűzése mindazoknak, akik biznak ebben a szervezetben, érdeklődést tanúsítanak a szervezet tekintélye és hatékonysága iránt. Lehetetlen elképzelni, hogy a Kínai Népköztársaság

távolmaradjon erről az értekezletről, amelynek célja a tudomány vívmányait az emberiség szolgálatába állítani. A Kínai Népköztársaság ezredes kultura folytatója, olyan ország, ahol roppant szellemi energiák szabadítottak fel s ez nagy lendületet adott a tudományok kutatásának, az oktatásnak és a szakemberek képzésének. A modern Kínának a tudományban és a technikában elért sikerei olyan tényezők, amelyek igazolják a népi Kína növekvő tekintélyét. A magfizika síkján kifejtett kutatómunka, a kínai tudósok magas fokú képzettsége, valamint gazdag természeti erőforrások kiemelkedő helyet biztosítanak a Kínai Népköztársaságnak és a legkedvezőbb kilátásokkal kecsegtetnek az atomenergia békés felhasználásában.

Ilyen körülmények között bármilyen ellenvetés a népi Kína részvétele ellen távol áll azoktól a céloktól és problémáktól, amelyekért itt összegyűlünk.

Az RNK küldöttségének meggyőződése, hogy valóban egyetemes jellegű nemzetközi értekezlet nem képzelhető el a népi Kína részvétele nélkül. Ugy véljük, kötelességünk biztosítani, hogy a kínai nép helyét igazi képviselői foglalják itt el.

Néhány sorban

Adenauer nyugatnémet kancellár, von Brentano külügyminiszter kíséretében, szeptember 24-én két napos látogatásra Brüsszelbe utazott. A belga és a nyugatnémet külügyminiszterek ebből az alkalomból egyezményt írnak alá a két ország közti határkiigazítások ügyében. A két kormány kulturális egyezmény megkötését is tervezték.

★

A lengyel Szejm meghívására szeptember 22-én olasz parlamenti küldöttség érkezett Varsóba.

★

Szeptember 20-án bezárult az izraeli nemzetközi mintavásár, amelyen az idén tizenhét ország vett részt, köztük a Szovjetunió, Csehszlovákia, Lengyelország, Magyarország, Bulgária, Románia.

★

Abdel Rifan, Jordánia ENSZ-megbízottja szeptember 21-én megbeszélést folytatott Hammarskjöld ENSZ-főtitkárral. Rifan rámutatott arra, hogy az Izrael és Jordánia között húzódó demarkációs vonalon egyre feszültebb a helyzet. Szerinte ezért Izraelre hárul a felelősség. A Jordániát megbízott a továbbiakban bejelentette, hogy kormányja a Biztonsági Tanács elé szándékozik terjeszteni azt a problémát, s most tanulmányozza ennek lehetőségeit.

★

Dánia Kommunista Pártjának értekezlete szeptember 23-án tartotta záróülését. Az értekezlet résztvevői egyhangúlag jóváhagyták több határozatot. Axel Larsen, Dánia Kommunista Pártjának elnöke, záróbeszédében hangsúlyozta, hogy az értekezlet a párt egységéről és életképességéről tett bizonyosságot.

★

Szukarno, az Indonéz Köztársaság elnöke és kíséretének tagjai szeptember 22-én megbeszélést folytattak Prágában Antonin Zapotockyval, a Csehszlovák Köztársaság elnökével s az ország más hivatalos személyiségeivel.

Közlemények

Az Orvostudományi Társaság aradi fiókjának sebészeti és ortopédiai szakosztálya szeptember 28-án, pénteken este 7 órakor az aradi Poliklinika nagytermében tudományos ülést tart. Napirenden a következő beszámolók szerepelnek:

1. Dr. Bóra, dr. Munteanu F.: Parciális hepatectomia a májdaganatoknál.
2. Dr. Ujhelyi I., dr. Caracioni V.: Három szövődényes húgycső-elmeszesedésről.
3. Dr. Ujhelyi I., dr. Caracioni V.: Egy ritka vesetumor eset.
4. Dr. Georgescu I., I. V. Ciurea prof., dr. Parvulescu: Egy csont-echinococcosis eset anatómiai-klinikai képe.

A közép-fokú egészségügyi személyzet szakosztálya ugyancsak pénteken, szeptember 28-án, délután 6 órakor tartja gyűlését a társaság főterén, 2. sz. alatti helyiségében, a következő beszámolókkal:

1. Budau N. nővér: Az egy évnél kisebb gyermekek táplálkozásáról.
2. Horváth C. nővér: Az 1—3 éves gyerekek táplálkozása.
3. Craciun E. nővér: Az egészségügyi nővérek első országos értekezlete.

teken, szeptember 28-án, délután 6 órakor tartja gyűlését a társaság főterén, 2. sz. alatti helyiségében, a következő beszámolókkal:

1. Budau N. nővér: Az egy évnél kisebb gyermekek táplálkozásáról.
2. Horváth C. nővér: Az 1—3 éves gyerekek táplálkozása.
3. Craciun E. nővér: Az egészségügyi nővérek első országos értekezlete.

A közoktatásügyi minisztérium 560/1956. számú rendelete alapján a 1956—1957. iskolai évre a magántanulók az V—XI. osztályba a 4. számú iskolába 1956 október 1-ig iratkozhatnak be.

A beiratkozásokkal kapcsolatban az iskola igazgatója naponta részletes felvilágosításokkal szolgál.

Ma filmszínházainkban

Dózsa György október 5-ig: VÖRÖS ÉS FEKETE. (II. rész.) Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Nicolae Balcescu október 4-ig: VÖRÖS ÉS FEKETE. (I. rész.) Előadások: 3, 5, 7 és 9 órakor. Herbák János szeptember 30-ig: EGY PIKKOLÓ VILÁGOS. I. L. Caragiale szeptember 30-ig: BOCSASS MEG. Ifjúsági